

Газука Тетяна Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти
та безпеки життєдіяльності Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Плуток Олена Вікторівна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти
та безпеки життєдіяльності Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

За сучасних умов розвитку освітніх систем в Україні виникає потреба переходу від простого накопичення знань до формування умінь навчатися, оволодіння навиками пошуку інформації, здатності до самонавчання впродовж життя.

Розроблення стандартів вищої освіти, узгоджених із новою структурою освітньо-кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій, зорієнтоване на формування професійної компетентності майбутніх фахівців.

Щодо професійної освіти, то компетентність є сукупністю знань і вмінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: уміння аналізувати, передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію [2].

У професійній компетентності вчителя вчені традиційно виділяють такі компоненти:

- наукова компетентність;
- методична компетентність;
- психолого-педагогічна компетентність;
- технологічна компетентність.

Технологічна компетентність як складник професійної компетентності майбутнього педагога є важливим підґрунтям для успішної подальшої професійної діяльності в реалізації ідей індивідуально-особистісного, креативного, гуманістичного навчання.

Сформована технологічна компетентність є програмним результатом професійної підготовки майбутнього педагога професійного навчання як на першому (бакалаврському), так і на другому (магістерському) рівнях, що відображено у відповідних програмних результатах підготовки з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) [3; 4].

Технологічна компетентність педагога професійного навчання має свої особливості, зумовлені тим, що в підготовці майбутніх кваліфікованих спеціалістів педагогу необхідно володіти не лише педагогічною, а й інженерною компетенцією, тобто технологічна компетентність педагога професійного навчання має як педагогічний, так й інженерний складник.

Відповідно до затвердженого стандарту вищої професійної освіти передбачено програмні результати навчання, що відображають формування

технологічної компетентності майбутнього педагога професійного навчання через оволодіння психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, формування умінь проектувати й реалізувати навчальні, розвивальні проекти, застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін й обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі, використовувати освітні технології та забезпечувати їх навчально-методичний супровід для створення сприятливого освітнього середовища.

Формування інженерного складника технологічної компетентності майбутнього педагога професійного навчання націлене на освоєння майбутнім фахівцем технологій галузі/сфери, здатного аналізувати ефективність проектних рішень пов'язаних із добором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі, здатного здійснювати розрахунки технологічних процесів у галузі відповідно до спеціалізації [3;4].

Отже, технологічна компетентність майбутнього педагога професійного навчання є важливим компонентом професійної підготовки та є цілісним інтеграційним особистісним утворенням, що характеризується знаннями, вміннями, нормами та можливостями здійснення творчої реалізації технологічного підходу до професійного навчання учнів.

З метою успішного формування технологічної компетентності майбутнього педагога професійного навчання варто враховувати структуру професійної компетентності педагога, що об'єднує:

- особистісний складник (етичні та соціальні позиції і установки, риси особистості спеціаліста);
- когнітивний складник (наявність системи педагогічних і спеціальних предметних знань);
- операційно-технологічний складник (володіння методами, технологіями, способами педагогічної взаємодії, методами навчання цього предмета) [1].

Отже, важливим фактором формування технологічної компетентності майбутнього педагога професійного навчання є забезпечення позитивної мотивації до оволодіння педагогічними технологіями навчання спеціальних предметів за спеціалізаціями.

Успішне оволодіння теорією і практикою використання педагогічних технологій навчання кваліфікованих спеціалістів передбачає формування в майбутнього педагога педагогічних якостей і здібностей, тобто відповідного рівня педагогічної майстерності, розвиток його творчого потенціалу та рівня науково-методичної підготовки шляхом ознайомлення майбутніх педагогів із теорією і практикою використання педагогічних технологій у навчанні учнів обраній спеціальності.

Важливим кроком реалізації програмних результатів підготовки майбутнього педагога професійного навчання щодо формування технологічної компетентності є з'ясування педагогічних умов досягнення окреслених цілей.

Література

1. Педагогіка: Навчальний посібник: для студ. вищ. навч. закладів. Н. Є. Мойсеюк. Вид. 5-те, доп. і перероб. Київ: Б.В. 2007. 655 с.
2. Професійна освіта: Словник: Навч. пос. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. Київ: Вища школа, 2000. 149 с.
3. Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-015-B.pdf>
4. Стандарт вищої освіти України другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf

Газука Тетяна Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
професійної освіти та безпеки життєдіяльності
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Руда Катерина Анатоліївна,
магістр технологічного факультету
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Професійна діяльність педагога вимагає від нього активного та творчого відношення до вирішення завдань професійного навчання учнів. Тому важливо вже у процесі фахової підготовки майбутнього педагога професійного навчання сформувані такі його риси, як: розвиток зацікавленості в самостійному освітньому процесі й рефлексивній позиції в ньому, вміння планувати свою діяльність, здобуття досвіду самостійної творчої діяльності, залучення до активного пошуку й усвідомленого вибору шляхів самореалізації. Ці завдання значною мірою можна вирішувати, упроваджуючи проектну діяльність у навчально-виховний процес підготовки майбутнього педагога професійного навчання.

Доведено, що проектування широко використовується в навчанні. Проектна діяльність реалізується в педагогічній практиці шляхом використання так званого «методу проектів» як дидактичної одиниці, сукупності прийомів, операцій оволодіння певною сферою практичного чи теоретичного знання, тією або іншою діяльністю; шлях пізнання, спосіб організації процесу пізнання [4].

Підґрунтям розвитку творчого потенціалу студентів є методологічний складник процесу проектування. Проектування починається з постановки